

माओवादी व इतर डाव्या चळवळीतील अतिरेक्यांनी उच्च पदस्थ तसेच सामान्य व्यक्तींना ओलीस ठेवल्यानंतरची परिस्थिती हाताळण्यासाठी राज्य व जिल्हा पातळीवर आपत्ती व्यवस्थापन गट स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एनएएक्स १०१२/प्र.क्र.४१०/विशा-१ ब

सेंटर-१, ७ वा मजला, जागतिक व्यापार केंद्र,

कफ परेड, मुंबई - ४०० ००५.

दिनांक : १० जून, २०१४

वाचा :-

- १) केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्रमांक II-१८०१५/२१/२०११-NM/ANO-II,
दिनांक ०७ ऑक्टोबर, २०१३.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने माओवादी व इतर डाव्या चळवळीतील ओलिसांची स्थिती हाताळण्यासाठी वापरावयाची प्रमाणित कार्यपद्धती (Standard Operating Procedure for handling Hostage situations) निश्चित केली आहे. सदर प्रमाणित कार्यपद्धतीच्या मसुद्यासोबतच्या Annexure-A मधील अ. क्र. २ व ३ प्रमाणे राज्य व जिल्हा पातळीवर आपत्ती व्यवस्थापन गट (Crisis Management Groups) स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने माओवादी व इतर डाव्या चळवळीतील ओलिसांची स्थिती हाताळण्यासाठी वापरावयाची प्रमाणित कार्यपद्धती (Standard Operating Procedure for handling Hostage situations) निश्चित केली असून त्या अनुषंगाने राज्य व जिल्हा पातळीवर खालीलप्रमाणे आपत्ती व्यवस्थापन गट (Crisis Management Groups) स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ) राज्य आपत्ती व्यवस्थापन गट

(१) मुख्य सचिव	-	अध्यक्ष
(२) अपर मुख्य सचिव (गृह)	-	सदस्य
(३) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	निमंत्रक
(४) अपर पोलीस महासंचालक (विशेष कृती), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	-	सदस्य
(५) सह संचालक, इंटेलिजन्स ब्युरो (Intelligence Bureau)	-	सदस्य
(६) आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य

(७) प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन)	-	सदस्य
(८) प्रधान सचिव (वित्त)	-	सदस्य
(९) वाटाघाटी पथकाचा सदस्य	-	सदस्य

ब) जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन गट

(१) जिल्हादंडाधिकारी	-	अध्यक्ष
(२) पोलीस अधिक्षक	-	निमंत्रक
(३) राज्य गुप्तवार्ता विभागाचा प्रतिनिधी	-	सदस्य
(४) अपर जिल्हाधिकारी	-	सदस्य
(५) अपर पोलीस अधिक्षक	-	सदस्य
(६) वाटाघाटी पथकाचा सदस्य	-	सदस्य
(७) जिल्हा आरोग्य अधिकारी	-	सदस्य
(८) अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग	-	सदस्य
(९) जिल्हा अग्निशमन अधिकारी	-	सदस्य
(१०) समादेशक, गृहरक्षक दल	-	सदस्य

२. आपत्ती व्यवस्थापन गटांची भूमिका खालीलप्रमाणे राहिल :-

- (१) सुरक्षा व गुप्तवार्ता विभागाकडून प्राप्त माहितीच्या आधारे संबंधित आपत्ती व्यवस्थापन गट अपहरणकर्त्याची संपूर्ण माहिती गोळा करतील.
- (२) प्राप्त गुप्तवार्ता, सद्यः परिस्थिती व उपलब्ध उपाययोजना याबाबत परिक्षण करतील.
- (३) अपहरणकर्त्याच्या मागण्यांचे मुल्यमापन व परिस्थितीचा आढावा घेतील.
- (४) आपत्ती व्यवस्थापन गट सर्व संबंधितांना राजकीय नेत्यांसह माहिती देतील व त्यांच्याकडून योग्य सूचना प्राप्त करून घेतील.
- (५) आपत्ती व्यवस्थापन गट अपहरणकर्ता आणि त्यांचे प्रतिनिधी यांच्याशी वाटाघाटी करण्यासाठी मध्यस्थाची नियुक्ती करतील व वाटाघाटीच्या पथकास वाटाघाटीबाबतच्या घटकाची माहिती देतील.
- (६) आपत्ती व्यवस्थापन गट (एन.एस.जी./जलद प्रतिसाद पथक) तसेच विशेष दलांना संभाव्य मदतकार्यासाठी सावध करतील.
- (७) आपत्ती व्यवस्थापन गट प्रसिद्धी माध्यमांना माहिती देण्यासाठी जबाबदार व्यक्तीची नेमणूक करतील.
- (८) आपत्ती व्यवस्थापन गट अपहृत व्यक्तींच्या कुटुंबांना योग्य ते संरक्षण व सहाय्य करण्यासाठी योग्य ती यंत्रणा उभी करतील ज्यायोगे समाजात सरकारी यंत्रणेबाबत सकारात्मक दृष्टीकोन निर्माण होईल.

(९) विविध स्तरावरील अपहृत स्थितीतील वाटाघाटी आणि संकट निवारणानंतरचे सविस्तर दस्तावेज तयार करतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०६०५१११९२१६५२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ब.दि.उमाटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. मा.मंत्री (गृह) / मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव
५. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. सर्व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
८. अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्वीय सहायक
९. अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक
१०. प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन) यांचे स्वीय सहायक
११. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
१२. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१३. अपर पोलीस महासंचालक (विशेष कृती), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१४. आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुंबई
१५. सह संचालक, इंटेलिजन्स ब्युरो, सी-२३, इ-ब्लॉक, बांद्रा-कुर्ला कॉम्पलेक्स, बांद्रा (पू)
१६. सर्व पोलीस आयुक्त
१७. सर्व विशेष पोलीस महानिरीक्षक

१८. सर्व जिल्हादंडाधिकारी
१९. सर्व पोलीस अधिक्षक
२०. सर्व अपर जिल्हाधिकारी
२१. सर्व अपर पोलीस अधिक्षक
२२. सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी
२३. सर्व जिल्हा अग्निशमन अधिकारी
२४. समादेशक, गृहरक्षक दल
२५. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग
२६. सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, गृह विभाग
२७. निवड नस्ती (विशा - १ ब)